

Ако забележите
необичайни
промени в говора
на Вашето дете
или имате нужда
от консултация,
моля, обърнете
се към логопед.



Изготвил:
Симона Атанасова Билдирева
Спец. Логопедия
Тел. 0896878869
E-mail: simmi0101@abv.bg

Софийски университет "Св. Климент Охридски"

Превенция на заекване

Ръководство за родители





Не критикувайте детската реч. Забележки от сорта на "Говори плавно", "Кажете го пак", "Поеми си въздух" и т.н. могат само да влошат ситуацията, въпреки добрите намерения.

7 лесни стъпки за превенция на заекване

1. Намалете изискванията. Оставете маниерите за малко и не изисквайте детето да казва "моля" и "благодаря" всеки път. Добре е и да не принуждавате детето да говори ("разкажи ми история", "кажи азбуката").

2. Слушайте по различен начин. Фокусирайте се върху съдържанието на детското изказване, а не върху начина, по който го казва. Важно е и да изслушвате както детето, така и останалите членове на семейството. Не спирайте да давате позитивна обратна връзка на детските опити за говорене.

3. Намалете скоростта на собствения си говор. Опитайте се да говорите със скоростта, с която говори детето Ви. Използвайте по-бавен и по-спокоен темп на говора. Ще успеете да намалите напрежението и като увеличите паузите във Вашата реч, докато говорите. Осигурете повече време на детето, което то да прекарва в тиха обстановка.

4. Не се прекъсвайте. Важно семейно правило: изслушвайте се един-друг, както и изслушвайте детето и не го прекъсвайте докато говори.

5. Намалете броя на въпросите си. Избягвайте да задавате сложни въпроси, които ще изискват дълги и сложни отговори (особено с К-въпросите: кой, кога, къде, какво). Вместо това можете да разкажете на детето за собствените си дейности, а след това е много вероятно то само да Ви разкаже за своите.

6. Отделете време, за да поговорите за нормалната плавност на речта. Обяснете на детето си, че речта не винаги е плавна. Повторението на дума или използването на междуметия за печелене на време е нормална реакция, а не заекване.

7. Отделете време за игра. Съвместната игра между родители и деца е важна, но намалете въпросите по време на играта и не изисквайте непременно отговор.

(материалът е преведен и адаптиран от сайта на Американската асоциация на логопедите, American Speech-Hearing Association, www.asha.org)

Първи симптоми на заекване

Един от първите признаци на заекването са спазмите в началото на думите или при отделни звукосъчетания и нарушената плавност на речта. Това накъсва речта. За да избягва неплавноста детето започва да удължава някои начални гласни. Дишането е накъсано и учестено. Детето говори и с по-висок глас.

В детската реч може да се забележи необичайно пропускане или замени на трудни за изговаряне думи. Възможно е и да се появят звукове, думи и фрази. Това нарушава логиката на речта, прави я неразбираема за околните и води до патологичен стереотип на говорене.

Характерно е, че продукцията се подобрява в позната обстановка (в семейната среда, сред приятели) и се влошава при разговор с непознати.

За заекващото дете говоренето е мъчителен процес. Появяват се напрежение и гримаси на лицето, както и насилствени движения в някои части от тялото (движения на раменете, отмятане на глава, свиване на пръстите на ръцете, тропане с крак и др.) (по интервю с доц. д-р Н. Василева, http://recepty.bg/rec_zh_2-195-Deteto-mi-zaekva-kakvo-da-pravya)